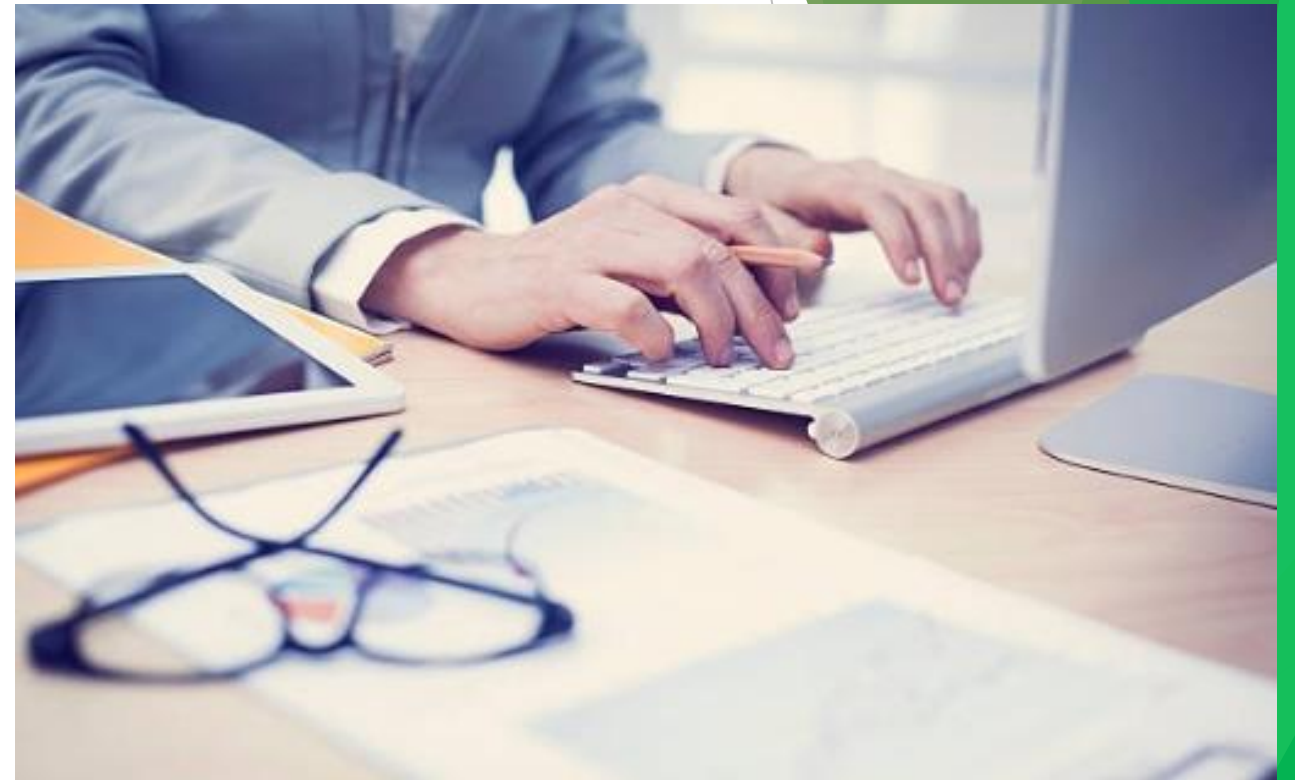

Операції з платіжними картками: платіжна зручність без обліково-податкових помилок

Лектор: **Ірина Губіна** — незалежний консультант, експерт з обліку та оподаткування, автор численних публікацій у професійних ЗМІ, CAP, DipIFRrus ACCA

НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- **ПКУ** – Податковий кодекс України.
- **Закон про платіжні системи** – Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» від 05.04.2001 р. № 2346-III.
- **Закон № 361** - Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 06.12.2019 р. . N 361-IX.
- **Положення № 705** - Положення про порядок емісії електронних платіжних засобів і здійснення операцій з їх використанням, затверджене постановою Правління НБУ від 05.11.2014 р. № 705.
- **Інструкція № 492** – Інструкція про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах, затверджена постановою Правління НБУ від 12.11.2003 р. № 492.

НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- **Постанова № 878** – Постанова КМУ від 29.09.2010 р. № 878 " Про здійснення розрахунків за продані товари (надані послуги) з використанням спеціальних платіжних засобів «.
- **Положення № 148** - Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затвердженого постановою Правління НБУ від 29.12.2017 р. № 148.
- **Лист № 3299** – Лист НБУ від 03.03.2010 г. № 25-312/519-3299 «Рекомендації держателям платіжних карток щодо їх використання».
- **УПК № 1183** - узагальнююча податкова консультація щодо порядку визначення складу доходів суб'єктів господарювання - фізичних осіб - платників єдиного податку, затверджена наказом ДПСУ від **24.12.2012 № 1183**.
- **Положення № 2** - Положення про здійснення операцій із валютними цінностями, затверджене постановою Правління НБУ від 02.01.2019 р. N 2 .

ВИДИ ПЛАТІЖНИХ КАРТОК

- **Користувачем** може бути суб'єкт господарювання або фізична особа.
- **Емітент** має право надавати для здійснення платіжних та інших операцій:
  - **особисті** електронні платіжні засоби - фізичним особам, які не здійснюють підприємницької діяльності та їх довіреним особам;
  - **корпоративні** (бізнесові) електронні платіжні засоби - суб'єктам господарювання (юридичним особам або фізичним особам, які здійснюють підприємницьку діяльність, незалежну професійну діяльність).

• П.2 р.ІІ Положення № 705

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВИДИ ПЛАТІЖНИХ КАРТОК

№ З/П	Характеристика	Корпоративна	Особиста
1	Власник картки (особа, на яке картка емітована)	- ФОП; - Фізична особа - працівник підприємства (підприємця), інша довірена особа	Фізична (приватна) особа, яка не є підприємцем
2	Банківський рахунок	«.... 2600 ....»	«.... 2620 ....»
* Це не виключає той момент, що ФОП може мати і особисту БПК, але вже не як підприємець, а як приватна особа			
3	Власник коштів, які доступні за картою	Підприємство - власник рахунку	Фізична особа – власник рахунку

ВИДИ ПЛАТІЖНИХ КАРТОК

№ З/П	Характеристика	Корпоративна	Особиста
4	Напрямки використання коштів	Цілі, пов'язані з господарською діяльністю, визначені нормативними документами (П.5, 14 Інструкції № 492)	Будь-які цілі, не заборонені законодавством, що відповідають режиму функціонування поточного рахунку (п.5, 14 Інструкції № 492)
5	Контроль за цільовим використанням коштів	Підприємство (підприємець) - власник рахунку, банк	Банк - на предмет відповідності операцій законодавству
6	Підзвітність коштів	Так, виникає у будь-якому разі з моменту списання грошей з рахунку Терміни звітування встановлені ПКУ.	Виникає лише при перерахуванні авансу на відрядження / госппотреби з моменту перерахування коштів Терміни звітування встановлені ПКУ

ДЕРЖАТЕЛЬ КАРТКИ

- **держатель електронного платіжного засобу** – фізична особа, яка на законних підставах використовує електронний платіжний засіб для ініціювання переказу коштів з відповідного рахунку в банку або здійснює інші операції із застосуванням зазначеного електронного платіжного засобу;

П.1.4 ст.1 Закону про платіжні системи

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

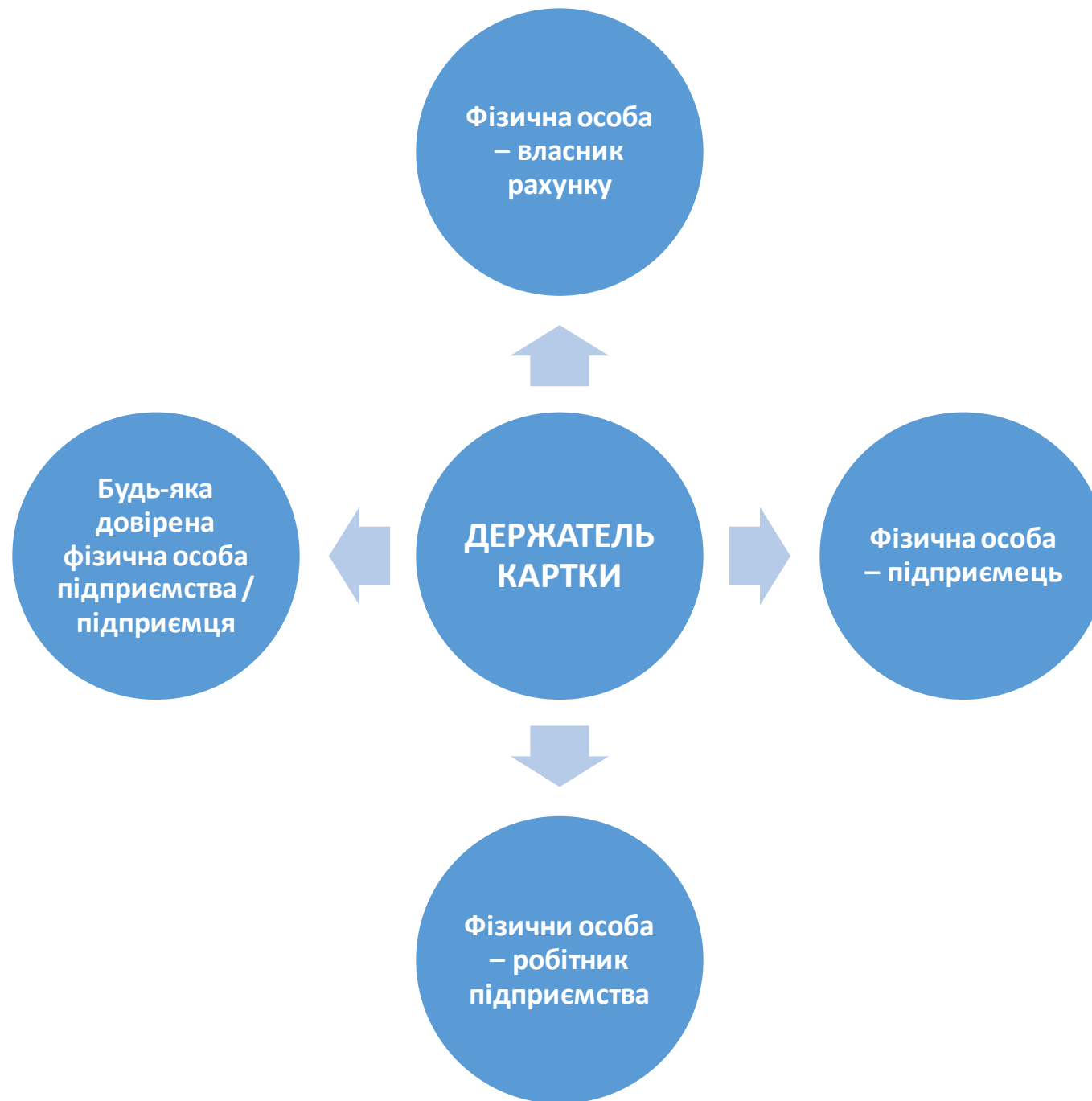
uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ

- Користувачі мають право використовувати особисті та корпоративні електронні платіжні засоби для здійснення платіжних операцій **відповідно до умов договору з емітентом** та вимог законодавства України.
- Суб'єкти господарювання **не мають** права використовувати корпоративні електронні платіжні засоби для **виплати заробітної плати, виплат соціального характеру**.
  - **Положення № 705, п.1 р.III**
- Клієнти мають право відкривати рахунки в будь-яких банках України **відповідно до власного вибору** для забезпечення своєї господарської/підприємницької/інвестиційної/незалежної професійної діяльності/діяльності, яка не пов'язана з підприємницькою, і власних потреб.
  - **Інструкція № 492, п.5 р.I**

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ

- За поточними рахунками, що відкриваються банками ***клієнтам-резидентам у національній валюті***, здійснюються всі види розрахунково-касових операцій відповідно до умов договору та вимог законодавства України.
- Забороняється використовувати поточні рахунки фізичних осіб, що відкриваються для власних потреб, ***для проведення операцій, пов'язаних із здійсненням підприємницької та незалежної професійної діяльності***.

• П.14, Інструкція № 492

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ

- За поточними рахунками в **національній валюті** фізичних осіб - резидентів здійснюються всі види розрахунково-касових операцій відповідно до умов договору та вимог законодавства України, які **не пов'язані** із здійсненням підприємницької та незалежної професійної діяльності. <...>
- Клієнти банків здійснюють **валютні операції** за рахунками відповідно до валютного законодавства та нормативно-правових актів Національного банку з питань здійснення операцій з валютними цінностями.

• П.14, Інструкція № 492

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ

- Користувач зобов'язаний використовувати електронний платіжний засіб відповідно до **вимог законодавства** України та **умов договору**, укладеного з емітентом, і **не допускати використання** електронного платіжного засобу особами, які не мають на це права або повноважень.
- Використання електронного платіжного засобу **за довіреністю не допускається, крім випадку емісії додаткового електронного платіжного засобу для довіреної особи.**
- Представник користувача має право отримати електронний платіжний засіб за довіреністю, що видана користувачем та посвідчена у встановленому законодавством порядку.
- У такому разі **банк не несе відповідальності** за проведення операцій з використанням такого електронного платіжного засобу, виданого представнику за довіреністю.

• П.14.12 ст.14 Закону про платіжні системи

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ФІНМОНІТОРІНГ та КАРТКОВІ ОПЕРАЦІЇ

- ст. 14 Закону № 361 установлює дві основні вимоги:
  - 1) **ідентифікувати й верифікувати** платника;
  - 2) супроводити переказ коштів необхідним переліком даних щодо платника й отримувача.
- Згідно із ч.18 ст. 14 Закону № 361 зазначені вимоги **не поширюються**, зокрема, на:
  - операції зняття коштів із власного рахунка;
  - перекази коштів для сплати податків, зборів, платежів, штрафних санкцій і пені за порушення законодавства або перекази коштів за житлово-комунальні послуги (прим. – без обмеження суми);
  - переказ коштів у сумі **до 30 тис. грн** або суму, еквівалентну зазначеній, зокрема й в іноземній валюті, для зарахування на рахунок отримувача лише з метою оплати вартості товарів, робіт, послуг, погашення заборгованості за кредитом за умови, що фінустанова може визначити особу платника, який уклав договір з отримувачем;
  - переказ коштів готівкою в межах України в сумі, що **є меншою ніж 5 тис. грн**, та за умови, що немає ознак пов'язаності такої фінансової операції з іншими фінансовими операціями, що в сумі перевищують 5 тис. грн.
- Останнє означає, що перекази до 5 тис. (4999 грн) з 28.04.2020 відбуваються без **ідентифікації** та **верифікації** платника. Зважаючи на те, що йдеться про непов'язаність такої фінансової операції з іншими фінансовими операціями, які в сумі перевищують 5 тис. грн, анонімно здійснити кілька переказів по 4999 грн **не вийде**.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ФІНМОНІТОРІНГ та КАРТКОВІ ОПЕРАЦІЇ

До 5 тис. грн.

- анонімні перекази

Від 5 тис. грн. до
30 тис. грн.

- для зарахування на рахунок отримувача лише з метою оплати вартості товарів, робіт, послуг, погашення заборгованості за кредитом за умови, що фінустанова може визначити особу платника, який уклав договір з отримувачем;

До 400 тис. грн.

- операції, які не потрапляють під процедуру фінмоніторинга

Більше 400 тис.
грн.

- обов'язковий фінмоніторинг

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВИКОРИСТАННЯ КАРТОК: ГОЛОВНІ ПИТАННЯ

- Напрямки використання та обмеження у використанні коштів
- Дотримання правил безпеки розрахунків (зняття готівки, безготівкових розрахунків, розрахунків в Інтернеті) (**лист № 3299**)
- Порядок та строки звітування за використані кошти
- Перелік документів, що має бути наданий при звітуванні
- Відповідальність та податкові наслідки за порушення Положення щодо використання карток
- Дії у разі втрати / несанкціонованого доступу

КАРТА-КЛЮЧ: ЩО ЦЕ?

- А вже п.2 розд.ІІ та п.1 розд.ІІІ Положення №705 передбачено, що суб'єкти господарювання мають право використовувати **корпоративні платіжні картки** для здійснення платіжних операцій відповідно до режимів рахунків, встановлених постановами НБУ та договором з емітентом.
- **Оскільки в законодавстві прямо нічого не зазначено про такий вид карти як «ключ до рахунку»**, НБУ звернувся для з'ясування її призначення до АТ «КБ «ПриватБанк».
- На підставі наведених норм та внутрішніх правил АТ «КБ «ПриватБанк» виходить, що картку **«ключ до рахунку» можна використовувати, як корпоративну картку**, оскільки її віднесено до корпоративного електронного платіжного засобу.
- Отже, виходить, що картка «ключ до рахунку» **розглядається наразі як різновид корпоративних платіжних карток** і діяти з коштами, отриманими за допомогою картки-ключа можна так само, як і з коштами, отриманими за допомогою звичайної корпоративної картки.

лист НБУ від 24.04.2019 р. №57-0007/22460

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

КАРТА-КЛЮЧ: ЩО ЦЕ?

Щодо банківського продукту «картка «ключ до рахунку» та здійснення операцій з його використанням.

Загальні вимоги до емісії електронних платіжних засобів (платіжних карток) та здійснення операцій з їх використанням встановлені законодавством України¹, правилами платіжних систем, внутрішньобанківськими правилами та договором укладеним між банком та клієнтом.

Для зберігання коштів і здійснення розрахунково-касових операцій за допомогою платіжних інструментів (зокрема, платіжних краток) банки відкривають клієнтам поточні рахунки (пункт 7.1.2 статті 7 Закону).

Для здійснення підприємницької діяльності банк відкриває фізичній особі-підприємцю поточний рахунок, який використовується відповідно до порядку, встановленого для використання коштів за поточними рахунками суб'єктів господарювання (балансовий рахунок² 2600 «Кошти на вимогу суб'єктів господарювання»). Для здійснення операцій, для власних потреб, банки відкривають фізичним особам поточні рахунки (балансовий рахунок 2620 «Кошти на вимогу фізичних осіб»), які заборонено використовувати для проведення операцій, пов'язаних із здійсненням підприємницької діяльності (пункт 14 та 40 Інструкції про порядок відкриття і закриття рахунків клієнтів банків та кореспондентських рахунків банків-резидентів і нерезидентів³).

лист НБУ від 13.06.2019 р. № 57-0007/31016

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

КАРТА-КЛЮЧ: ЩО ЦЕ?

Електронний платіжний засіб є інструментом доступу до поточного рахунку і за допомогою якого його держатель ініціює переказ (пункти 1.14 та 1.27 статті 1 Закону).

Користувачем електронного платіжного засобу може бути юридична або фізична особа. Емітент має право надавати фізичним особам, які не здійснюють підприємницької діяльності, особисті електронні платіжні засоби, суб'єктам господарювання – корпоративні електронні платіжні засоби (пункт 2 розділу II Положення № 705).

Таким чином, фізична особа-підприємець для здійснення розрахунків пов'язаних з підприємницькою діяльністю відкриває поточний рахунок, за яким здійснюються операції з використанням корпоративної платіжної картки (картки «ключ до рахунку»), а як фізична особа, для здійснення операцій, для власних потреб, відкриває поточний рахунок за яким здійснюються операції за допомогою особистої платіжної картки.

Щодо емісії електронних платіжних засобів банком за допомогою картки

лист НБУ від 13.06.2019 р. № 57-0007/31016

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Взаємини із нерезидентами: податок на прибуток

- Юридичні особи – платники єдиного податку та фізичні особи – підприємці (у тому числі ті, що обрали спрощену систему оподаткування, та які провадять незалежну професійну діяльність) – у частині сплати **податку з доходів нерезидентів** із виплачених нерезидентам доходів (прибутків) з джерелом походження з України (**в порядку, визначеному пунктом 141.4 статті 141 цього Кодексу**).
- Для цих платників податку на прибуток встановлюється річний податковий (звітний) період.
- Отже, у разі виплати доходів нерезидентам **у 2020 році** юридичні та фізичні особи – підприємці, що обрали спрощену систему оподаткування, фізичні особи – підприємці та фізичні особи, які провадять незалежну професійну діяльність, **подають за звітний 2020 рік Декларацію з додатком ПН**, у якому відображають такі доходи нерезидентів та відповідні суми податку з доходів нерезидентів <...>

• **П.1 Інформаційного листа № 12**

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Взаємини із нерезидентами: податок на прибуток

Доходи нерезидентів, що підлягають оподаткуванню, зокрема:

- проценти, дисконтні доходи, що сплачуються на користь нерезидента, у тому числі проценти за позиками та борговими зобов'язаннями, випущеними (виданими) резидентом;
- дивіденди, які сплачуються резидентом;
- роялті;
- фрахт та доходи від інжинірингу;
- лізингова/орендна плата, що вноситься резидентами на користь нерезидента - лізингодавця/орендодавця за договорами оперативного лізингу/оренди;
- доходи від продажу нерухомого майна, розташованого на території України, яке належить нерезиденту <...>
- інші доходи, визначені пп.141.4.1 ПКУ

Взаємини із нерезидентами: податок на прибуток

- **141.4.6.** Резиденти, у тому числі фізичні особи - *підприємці*, фізичні особи, які провадять незалежну професійну діяльність, або суб'єкти господарювання (юридичні особи чи фізичні особи - підприємці), *які обрали спрощену систему оподаткування, які здійснюють виплати нерезидентам за виробництво та/або розповсюдження реклами*, під час такої виплати сплачують податок за ставкою **20 відсотків суми таких виплат за власний рахунок**.

Взаємини із нерезидентами: ПДВ

- Цією статтею встановлюються правила оподаткування в разі постачання особою-нерезидентом, яку **не зареєстровано** як платника податку, послуг, **місце постачання яких розташоване на митній території України**, особі, яку зареєстровано як платника податку, **чи будь-якій іншій особі-резиденту - суб'єкту господарювання.**

• П.208.1 ПКУ

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Взаємини із нерезидентами: ПДВ

- **186.4.** Місцем постачання послуг є *місце реєстрації постачальника*, крім операцій, зазначених у пунктах 186.2 і 186.3 цієї статті. <...>
- **186.2.3.** *місце фактичного надання послуг* у сфері культури, мистецтва, освіти, науки, спорту, розваг або інших подібних послуг, включаючи послуги організаторів діяльності в зазначених сферах та послуги, що надаються для влаштування платних виставок, конференцій, навчальних семінарів та інших подібних заходів. <...>
- **186.3.** Місцем постачання зазначених у цьому пункті послуг вважається місце, в якому *отримувач послуг зареєстрований як суб'єкт господарювання* або - у разі відсутності такого місця - місце постійного чи переважного його проживання. До таких послуг належать:
  - а) надання майнових прав інтелектуальної власності, створення за замовленням та використання об'єктів права інтелектуальної власності, у тому числі за ліцензійними договорами, а також надання (передача) права на скорочення викидів парникових газів (вуглецевих одиниць);
  - б) рекламні послуги;
  - в) консультаційні, інжинірингові, інженерні, юридичні (у тому числі адвокатські), бухгалтерські, аудиторські, актуарні, а також послуги з розроблення, постачання та тестування програмного забезпечення, з оброблення даних та надання консультацій з питань інформатизації, надання інформації та інших послуг у сфері інформатизації, у тому числі з використанням комп'ютерних систем; <...>

Терміни звітування, ПКУ

Форма авансу	Термін звітування	Посилання, ПКУ
КК (відрядження, ЦП-дія)	до закінчення п'ятого банківського дня , що настає за днем, у якому платник податку завершує відрядження / виконання окремої цивільно-правової дії	170.9.2
КК+готівка (відрядження)	до закінчення третього банківського дня після завершення відрядження	170.9.3, «а»
КК+безготівка (відрядження)	не перевищує 10 банківських днів, за наявності поважних причин роботодавець (самозайнята особа) може його продовжити до 20 банківських днів (до з'ясування питання в разі виявлення розбіжностей між відповідними звітними документами)	170.9.3, «б»
ОК + готівка/безготівка (відрядження)	до закінчення п'ятого банківського дня, що настає за днем, у якому платник податку заваршує відрядження	170.9.2

Валютні правила визнання витрат

- *«операції в іноземній валюті під час первісного визнання відображаються у валюті звітності шляхом перерахунку суми в іноземній валюті із застосуванням **валютного курсу** на початок дня, дати здійснення операції (дати визнання активів, зобов'язань, власного капіталу, доходів і **витрат**)».*

• **п.5 ПБО-21**

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Валютні правила визнання витрат

- **Приклад 1.** Повернувшись із відрядження працівник надав підтверджувальні документи на загальну суму 1000 євро. Сума, фактично списана із поточного рахунку у гривні – 32500 грн. Курс НБУ на дату авансового звіту – 30 грн. за 1 євро.
- **Дт 92 Кт 372 – 30000 грн.** - відображено вартість витрат на відрядження
- **Дт 92 Кт 372 – 2500 грн.** - відображено вартість банківських витрат підприємства (конвертація, списання гривнів за комерційним курсом, банківські комісії).

Валютні правила визнання витрат

- **Приклад 2.** Підприємство перерахувало на **особисту картку працівника** аванс на закордонне відрядження у сумі 36000 грн. Повернувшись із відрядження працівник надав:
  - підтверджуючі документи на суму 1000 євро;
  - банківську виписку із особистого поточного рахунку, яка підтверджує гривневий еквівалент витрат на суму 32500 грн.
  - Курс євро на дату затвердження авансового звіту склав 30 грн. за 1 євро. Жодних особистих витрат із суми аванса працівник не проводив. Залишок коштів у сумі 3500 грн. (36000 грн. – 32500 грн.) повернув одночасно із авансовим звітом.

Валютні правила визнання витрат

- **Дт 372 Кт 311** – 36000 грн. – перераховані кошти на особисту картку
- **Дт 92 Кт 372** – 30000 грн. - відображено вартість витрат на відрядження
- **Дт 92 Кт 372** – 2500 грн. - відображено вартість банківських витрат (конвертація, списання за комерційним курсом, банківські комісії), компенсованих підзвітній особі
- **Дт 301 Кт 372** – 3500 грн. – повернутий у касу залишок невикористаних коштів
- **Дт 66 Кт 641** – 487,5 грн. (450 грн. + 37,5 грн.). – утримані податки за рахунок зарплати

Підтверджуючі документи

- **20.** Фізичні особи - довірені особи установ/підприємств - юридичних осіб, які відповідно до законодавства України одержали готівку з поточного рахунку із застосуванням корпоративного електронного платіжного засобу або особистого електронного платіжного засобу, використовують її за призначенням без оприбуткування в касі.
- Зазначені довірені особи подають до бухгалтерії установи/підприємства **звіт про використання готівки разом із підтвердними документами в установлені строки і порядку**, визначені для підзвітних осіб законодавством України, а також **документи про одержання готівки з поточного рахунку** (чек банкомата, копія видаткового ордера, довідки за встановленими формами, сліп, квитанція торговельного терміналу) **разом з невитраченим залишком готівки.**

• Положение № 148, п.20, р.II

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Оплата «чужих» витрат

- ..... у разі якщо **оплата вартості** проживання, проїзду фізичних осіб (працівників) під час відрядження здійснюється **одною фізичною особою** (працівником) від імені та за рахунок юридичної особи (роботодавця) з використанням корпоративної платіжної картки, то сума понесених витрат **не вважається додатковим благом працівників**, оскільки під час відрядження ними виконуються обов'язки трудового найму.

• *ІПК від 30.11.2018 р. № 5048/6/99-99-13-02-03-15/ІПК*

Оплата «чужих» витрат

- «Пунктом 3.12 Положения определено в частности, что средства, списанные с картсчета юридического лица или физического лица – предпринимателя за операции, осуществленные с использованием корпоративных платежных карточек, считаются выданными под отчет держателю платежной карточки. Эти средства могут быть использованы исключительно по целевому назначению. Использование средств должно быть подтверждено соответствующими отчетными документами.
- С учетом вышеизложенного считаем возможным держателю корпоративной платежной карточки оплачивать данной карточкой расходы, связанные с оплатой проживания, за себя, а также за других лиц, которые одновременно находились в командировке за пределами Украины, при условии подтверждения таких расходов соответствующими отчетными документами».

Письмо Национального банка Украины от 07.04.2006 г. № 25-209/827-3767

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВЕД-розрахунки за допомогою КК

- Пунктом 28 розділу IV Положення N 2* визначено, що в розрахунках між резидентами і нерезидентами за поточними торговельними операціями використовуються як засіб платежу іноземна валюта і гривня.
- Суб'єкти господарювання - резиденти (юридичні особи та фізичні особи - підприємці) мають право здійснювати розрахунки за зовнішньоекономічним договором (контрактом, угодою, іншим документом, що застосовується в міжнародній практиці та може вважатися договором) з експорту/імпорту товарів за допомогою електронного платіжного засобу, **якщо операція за одним таким договором в один операційний день не перевищуватиме незначний розмір** (пункт 32¹ Положення N 2).

ВЕД-розрахунки за допомогою КК

- **Незначний розмір валютної операції** - розмір валютної операції (в еквіваленті за офіційним курсом гривні до іноземних валют, установленим Національним банком на дату здійснення операції), який є меншим, ніж розмір, що установлений для фінансових операцій, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу згідно із законодавством у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (підпункт 2 пункту 2 розділу I Положення N 2).
- Згідно зі статтею 15 Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення" фінансова операція підлягає обов'язковому фінансовому моніторингу, зокрема, у разі, якщо сума, на яку вона здійснюється, дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, еквівалентну **150000 гривень. (з 28.04.2020 р. – 400 тис. Грн.)**

Лист НБУ від 21.06.2019 р. N 40-0006/32346

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПРЕДСТАВНИЦЬКІ ВИТРАТИ

- *<...> немає підстав вважати, що інші підприємства не можуть мати представницьких витрат, понесених на території України або за кордоном, як приймаючі або запрошені сторони.*
- Слід зауважити, що положення підприємства про представницькі витрати є не єдиним документом, необхідним для обґрунтування понесення таких витрат.
- Підтвердженням витрат можуть бути програма заходу (можливо, з кошторисом витрат), затверджена керівництвом, а також звіт у довільній формі або формі, розробленій підприємством, про виконання програми заходу і понесені представницькі витрати. При цьому слід пам'ятати, що віднесення витрат до представницьких відповідно до локального нормативного документа підприємства вирішує проблему з використанням коштів безпосередньо з корпоративної картки, але не робить такі витрати, наприклад, витратами на відрядження, які звільняються від нарахування ПДФО.
- ***Тож може скластися така ситуація, що у відрядженні правомірно було витрачено відрядженням працівником кошти з корпоративної картки на представницькі цілі, але самі витрати носили характер оподаткованого доходу для відрядженої фізичної особи*** з урахуванням положень пп. 164.2.17 п. 164.2 ст. 164 Податкового кодексу

<http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100004374-rozrakhunki-korporativnimi-kartkami?issue=5581>

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПРЕДСТАВНИЦЬКІ ВИТРАТИ, пп.170.9.1 ПКУ

Відрядження

- **«Включаються до оподаткованого доходу** вартість алкогольних напоїв і тютюнових виробів, суми "чайових", за винятком випадків, коли суми таких "чайових" включаються до рахунку згідно із законами країни перебування, а також плата за видовищні заходи» -

Госппотреби

- **«Для цілей цього пункту до суми перевищення не включаються та не оподатковуються документально підтвержені витрати, здійснені за рахунок *готівкових* чи *безготівкових* коштів, наданих платнику податку під звіт роботодавцем на *організацію та проведення прийомів, презентацій, свят, розваг та відпочинку, придбання та розповсюдження подарунків, у встановлених межах, що здійснені таким платником та/або іншими особами з рекламними цілями*» -**

ПОПОВНЕННЯ ВЛАСНОГО РАХУНКУ ФОП

Чи є доходом ФОП платника ЄП кошти, повернуті банком з депозитного рахунку ФОП на його поточний рахунок після закінчення депозитного договору?

- Кошти, повернуті банком з депозитного рахунку фізичної особи – підприємця на його поточний рахунок після закінчення депозитного договору, **не є доходом фізичної особи – підприємця – платника єдиного податку, якщо зазначені кошти було покладено після включення до доходу такого підприємця в період їх отримання.**

Чи включається повторно до доходу ФОП - платника ЄП сума доходу, отримана в готівці від продажу товарів (робіт, послуг), відображена в книзі обліку доходів (книзі обліку доходів і витрат), при внесенні її на розрахунковий рахунок?

- Якщо фізична особа – підприємець отримані суми доходу від продажу товарів (робіт, послуг) у вигляді готівки відобразила у книзі обліку доходів (книзі обліку доходів та витрат) та вносить у погодженому з банком порядку готівку на свій розрахунковий рахунок, який відкритий для здійснення підприємницької діяльності, **то вдруге ця сума не відображається у книзі обліку доходів (книзі обліку доходів і витрат).**

ЗІР, категорія 107.01.03

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПОПОВНЕННЯ ВЛАСНОГО РАХУНКУ ФОП

- Разом з тим, якщо фізична особа - підприємець **вносить на свій поточний рахунок у банку, відкритий для здійснення підприємницької діяльності, готівку**, яка на момент внесення уже була відображена у Книзі, то в платіжному дорученні зазначається призначення платежу - виручка за певний період.
- Таким чином, зазначена виручка повторно не включається до доходу платника єдиного податку.
- При цьому сума коштів, внесених на поточний рахунок за певний період, **не повинна перевищувати суму доходу, відображену в Книзі за відповідний період.**

• УПК № 1183

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПОПОВНЕННЯ ВЛАСНОГО РАХУНКУ ФОП

- **Чи включаються до складу доходу та яким чином відображаються у Книзі обліку доходів і витрат внесені власні кошти ФОП на розрахунковий рахунок згідно з нормами ПКУ?**
- Відповідно до п. 177.2 ст. 177 Податкового кодексу України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI, об'єктом оподаткування є чистий оподатковуваний дохід, тобто різниця між загальним оподатковуваним доходом (виручка у грошовій та негрошовій формі) і документально підтвердженими витратами, пов'язаними з господарською діяльністю такої фізичної особи - підприємця.
<...> Таким чином, **власні кошти, які фізична особа - підприємець зараховує на розрахунковий розрахунок, не включаються до складу доходу** (виручки у грошовій та натуральній формі) та не відображаються у Книзі обліку доходів та витрат.

• ЗІР, категорія 104.04

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВИКОРИСТАННЯ ВЛАСНИХ КОШТІВ ФОП

- **Чи може ФОП / ФОП – платник ЄП / використовувати кошти з розрахункового рахунку, який відкрито для здійснення підприємницької діяльності, для власних потреб?**
- Згідно з ст. 42 Господарського кодексу України (далі – ГКУ), підприємництво – це самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку.
Відповідно до ст. 44 ГКУ підприємництво здійснюється на основі вільного розпорядження прибутком, що залишається у підприємця після сплати податків, зборів та інших платежів, передбачених законом.
Враховуючи вищевикладене, **фізична особа – підприємець має право вільно користуватися коштами з розрахункового рахунку**, який відкрито для здійснення підприємницької діяльності, за умови сплати всіх податків, зборів та інших платежів, передбачених чинним законодавством.

- ЗІР, категорія 104.04, 107.05

ОПЕРАЦІЇ МІЖ КАРТКАМИ ФОП

РУХ КОШТІВ	МОЖЛИВІ НАСЛІДКИ / РИЗИКИ
З особистої картки на «підприємницьку»	ЄП – ризик виникнення об'єкту оподаткування
З підприємницької на особисту	Немає ризиків, вільне використання
З особистого на особисті картки інших фізосіб	Можливість потрапити під фінмоніторинг
З підприємницької на особисті картки інших фізосіб	ФОП – податковий агент, утримання ПДФО та ВЗ
Отримання підприємницьких грошей на особисту картку	ЄП – непідприємницька діяльність, сплата ПДФО
Отримання особистих грошей на підприємницьку картку	Включення до об'єкту оподаткування

Рахунки по надходженню карткових коштів

№ рах.	Назва	Зміст операції
2924	Транзитний рахунок за операціями, здійсненими з використанням платіжних карток	<p>Призначення рахунку: облік коштів за операціями, здійсненими з використанням платіжних карток, у тому числі під час розрахунків за товари та послуги.</p> <p>За дебетом рахунку проводяться суми перерахувань за здійснені розрахунки з використанням платіжних карток.</p> <p>За кредитом рахунку проводяться суми надходжень за здійснені розрахунки з використанням платіжних карток згідно з інформацією, що надається процесинговим центром, інші операції з використанням платіжних карток</p>
2920	Транзитний рахунок за операціями, здійсненими через банкомат	<p>Призначення рахунку: облік сум за операціями, здійсненими через платіжні пристрої з використанням платіжних карток.</p> <p>За дебетом рахунку проводяться суми готівкових коштів, що видані клієнту через платіжні пристрої з урахуванням комісійних.</p> <p>За кредитом рахунку проводяться суми коштів, що надходять з відповідних рахунків клієнтів банків на відшкодування виданих сум та оплату послуг, що надані держателям платіжних карток через платіжні пристрої</p>

ІНТЕРНЕТ-РОЗРАХУНКИ

Стаття 9. Реєстратори розрахункових операцій та/або програмні реєстратори розрахункових операцій, та розрахункові книжки не застосовуються:

<...>

14) при здійсненні розрахунків **за послуги** у разі проведення таких розрахунків виключно за допомогою банківських систем дистанційного обслуговування та/або сервісів переказу коштів.

Закон про РРО

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ІНТЕРНЕТ-РОЗРАХУНКИ

- Водночас при продажу **товарів** через мережу Інтернет суб'єкту господарювання **необхідно застосовувати РРО** окрім випадків, коли оплата придбаних товарів проводиться шляхом внесення готівки у відділення банку або програмно-технічний комплекс самообслуговування (ПТКС) банківської установи <...>.
  - *По матеріалам ГУ ДПС у Сумській області*

ІНТЕРНЕТ-РОЗРАХУНКИ

- Маємо зазначити, що для оперативного ведення клієнтом своїх рахунків у банку, здійснення переказів зі своїх рахунків клієнт банку може використовувати системи дистанційного обслуговування ("клієнт - банк", "клієнт - Інтернет - банк", "телефонний банкінг", "платіжний застосунок" та інші системи)¹ та сервіси банків, що надають можливість ініціювати переказ коштів.
- <...>
За інформацією банків Приват24², Ощад24/7³ - **є системами дистанційного обслуговування**, а LiqPay⁴, Монобанк⁵ - **сервісами банків**, що надаються клієнтам, зокрема для проведення розрахунків, здійснення оплати за товари та надані послуги.
  - (див. продовження далі)

ІНТЕРНЕТ-РОЗРАХУНКИ

- Здійснення розрахунків з оплати товарів або послуг з використанням систем дистанційного обслуговування та сервісів банків **за своєю суттю є переказом коштів з рахунку платника на рахунок отримувача (суб'єкта господарювання).**
- З огляду на викладене, оплата **за товари (послуги)** через Приват24, Ощад24, Монобанк, Ліґрау шляхом переказу коштів з рахунку за розпорядженням клієнта **є банківською операцією.**
  - **Лист НБУ від 30.12.2020 р. N 57-0009/80572**

ІНТЕРНЕТ-РОЗРАХУНКИ

розрахункова операція

- приймання від покупця готівкових коштів, **платіжних карток**, платіжних чеків, жетонів тощо **за місцем реалізації товарів (послуг)**,
- видача готівкових коштів за повернутий покупцем товар (ненадану послугу),
- а **у разі застосування банківської платіжної картки** – оформлення відповідного розрахункового документа щодо оплати в безготівковій формі товару (послуги) банком покупця,
- **або у разі повернення товару (відмови від послуги)**, оформлення розрахункових документів щодо перерахування коштів у банк покупця

Загальна схема розрахунків

Безготівкові розрахунки (переказ коштів)	Не вимагає застосування РРО у будь-якому випадку	
Безготівкові платежі із застосуванням платіжних карток та інших електронних засобів в офлайн	Є наявною розрахункова операція	
	Платники єдиного податку можуть скористатися пільгою ПКУ та працювати без РРО	Інші СХД, в т.ч. ФОПи на загальній системі забов'язані використовувати РРО на загальних підставах (можливі пільги по ст.9, 10 Закону про РРО)
Безготівкові платежі із застосуванням платіжних карток та інших електронних засобів в онлайні із визначеним місцем проведення розрахунків	Є наявною розрахункова операція	
	Платники єдиного податку можуть скористатися пільгою ПКУ та працювати без РРО	Інші СХД, в т.ч. ФОПи на загальній системі забов'язані використовувати РРО на загальних підставах (можливі пільги по ст.9, 10 Закону про РРО)
Безготівкові платежі із застосуванням платіжних карток та інших електронних засобів в онлайні без визначеного місця проведення	Розрахункова операція без визначеного місця розрахунків не вимагає застосування РРО	

ІНТЕРНЕТ-РОЗРАХУНКИ

- «Враховуючи викладене, при здійсненні розрахунків за товари (послуги) суб'єкти господарювання зобов'язані відповідно до Закону застосовувати РРО, у тому числі у разі здійснення безготівкових розрахунків із використанням мережі Інтернет. **При цьому розрахункові документи при продажу товарів (послуг) через мережу Інтернет видаються у випадку їх безпосереднього надання споживачу.**
- Водночас, якщо не визначено місце розрахунків, проведених на підставі рахунку у безготівковій формі за допомогою платіжних карт Visa і MasterCard при наданні інформаційно-консультаційних послуг, отриманні комп'ютерних та інших програм за допомогою мережі Інтернет, **РРО не використовується».**

*Лист Державної фіскальної служби України від 30.03.2015 р.
№ 6556/6/99-99-22-07-03-15*

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ІНТЕРНЕТ-РОЗРАХУНКИ

- ...що при здійсненні **виключно безготівкової форми оплати** (шляхом переказу коштів із розрахункового рахунку на розрахунковий рахунок через установу банку або шляхом внесення коштів через касу банку) споживачами виставлених рахунків за реалізовані вироби медичного призначення **РРО можна не застосовувати**.
- Водночас при оплаті споживачами виставлених рахунків за реалізовані вироби медичного призначення шляхом переказу коштів з платіжних систем **Приват 24, Монобанк, Ліґрау, Portmone** та інших (тобто із застосуванням ЕПЗ) застосування РРО **є обов'язковим**.
  - ІПК від 31.01.2020 р. N 398/6/99-00-05-04-01-06/ІПК

Відповідальність: розрахунки без РРО

- 100 (10) відсотків вартості проданих з порушеннями, встановленими цим пунктом, товарів (робіт, послуг) - **за порушення, вчинене вперше;**
- 150 (50) відсотків вартості проданих з порушеннями, встановленими цим пунктом, товарів (робіт, послуг) - **за кожне наступне вчинене порушення;**

Дякуємо за увагу!

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua